

NA WARSZTACIE

Pod redakcją Jerzego Niebojewskiego

KOTYLIONY NA ZABAWĘ (Michał Rosolak) — SIECIOWY ODBIORNIK JEDNO-OBWODOWY (B. Sz.) — SIATKA DO TAPCZANU (Jerzy Niebojewski) — KONSERWACJA I NAPRAWY SILNIKA ROWEROWEGO; dokończ. (Stanisław Sabat) — PRZYRZĄD DO WYZNACZANIA I WYWIERCANIA OTWORÓW OSIOWYCH W KÓŁKACH (Józef Świecik)

KOTYLIONY NA ZABAWĘ

Słowo „kotyliion” pochodzi z języka francuskiego i oznacza taniec towarzyski, przed którym rozdaje się drobne upominki i kwiaty. W potocznym znaczeniu „kotyliion” jest odznaką ułatwiającą odnalezienie w czasie zabawy tanecznej swojego partnera. Trzeba przy tym wyjaśnić, że kotyliyony wykonuje się parami, które nie powtarzają się w ogólnym zbiorze.

Niemal każda zabawa karnawałowa zawiera w swoim programie atrakcyjny moment rozprowadzania kotyliyionów, które swą estetyczną formą i pomysłową treścią dodają zabawie pewnego uroku i ożywienia, stanowiąc jednocześnie pewnego rodzaju pamiątkę miłych i wesołych przeżyć.

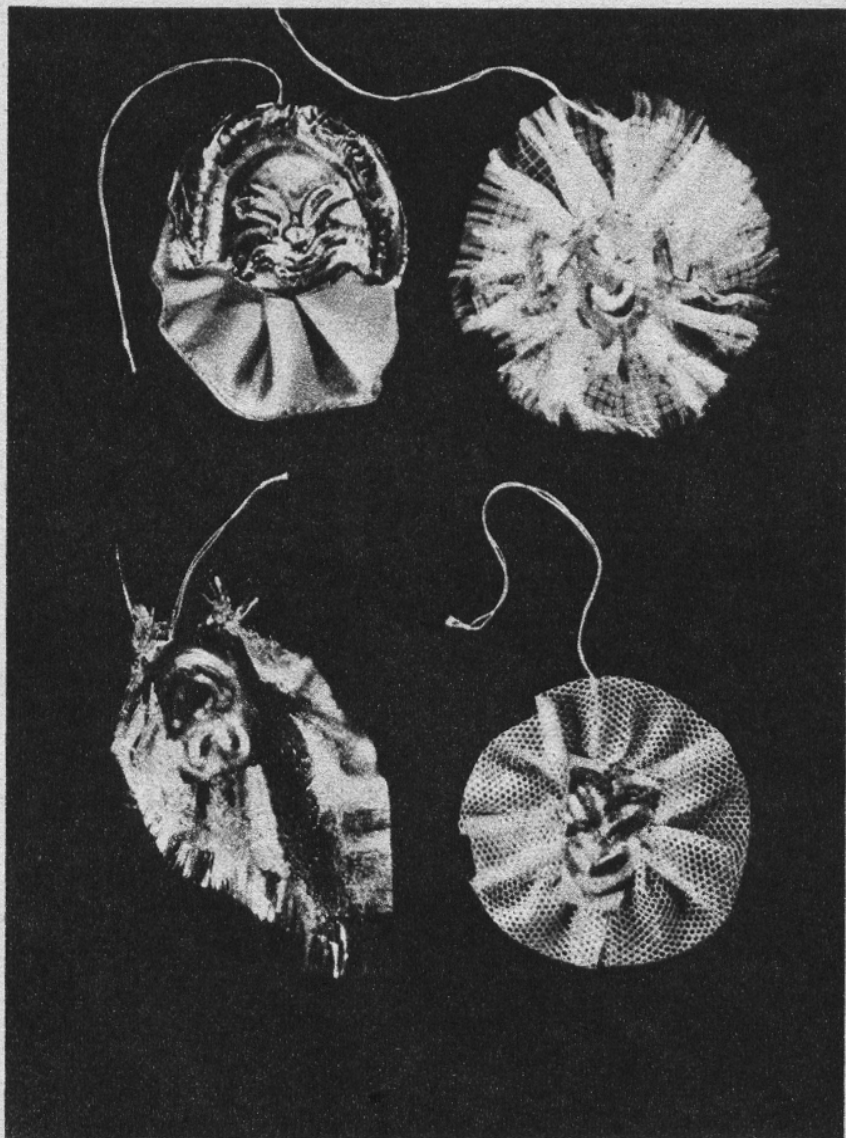
Zorganizowanie zabawy, jakiej jeszcze nie było, połączonej z różnymi niespodziankami, to cel bardzo piękny i emocjonujący. Warto

postarać się o to intensywną pracą, aby zabawa miała, obok wielu walorów rozrywkowych i piękną oprawę. Wykonajmy więc między innymi we własnym zakresie oryginalne i estetyczne kotyliyony. Pomogą nam w tym dziele: różnorodność łatwo dostępnych materiałów, łatwość ich technicznego opracowania i duża swoboda możliwości kompozycyjnych.

Wykonywanie własnych kompozycji z najróżnorodniejszych tworzyw utrwali w nas zrozumienie wartości kompozycji plastycznej, która polega przede wszystkim na harmonii barw, linii i kształtów oraz na pojmowaniu właściwości tworzywa i narzędzi użytych do jego kształtowania.

Wrogiem pięknej kompozycji plastycznej jest brzydota przejawiająca się w beźmyślnym i bezkrytycznym naturalizmie i kopiowaniu cudzych wzorów. Wszystko to, co daje

się skopiować — to analfabetyzm estetyczny. Natomiast właściwą drogą postępowania jest zrozumienie i umiejętność wyzyskania przy użyciu najprostszyc środków właściwości zastosowanego tworzywa, wyzucie dekoracyjne i oryginalność

tematów. Wyjaśnijmy sobie na załączonych modelach kotylicy zagadnienia ich budowy i właściwości materiałów.

Materiały, które zostały użyte do wykonania powyższych modeli, to ścinki barwnych tkanin (brokatu,

łamy, jedwabiu, koronek, tiulu itp.), folia aluminiowa (np. kapsle do butelek od śmietanki, do butelek od wina), folia z opakowania czekolady i cukierków, odpadki cienkich blach cynowanych lub niklowanych, ścinki kolorowych papierów i kartonów, słoma, koraliki, guziczki ze szkła lub masy perłowej, kolorowa włóczka, nici, patyczki, suche owoce, odpadki tworzyw sztucznych itp.

Wykorzystanie właściwości papieru i kartonu — to kształtowanie różnych form przez cięcie, nacinanie, zwijanie, wyginanie, łamanie, zasuwanie itp. Wykorzystanie właściwości tkanin — to cięcie, strzępienie, marszczenie, faldowanie, fastrygowanie, szycie itp.

Wykorzystanie właściwości folii aluminiowej i bardzo cienkich błyszczących blach — to cięcie, skręcanie, zwijanie, formowanie, wytłaczanie, zaginanie itp. Czynność wytłaczania folii aluminiowej wymaga pewnych wyjaśnień jako mniej znana spośród innych wymienionych czynności.

Do wytłaczania folii aluminiowej używa się patyczka z twardego drewna, który z jednego końca jest zaostrzony tak jak ołówek, gdyż spełnia rolę ryłca, a z drugiego zaokrąglony — gdyż spełnia rolę wypychacza i wyprostowywacza. Cienką miękką blachę, uzyskaną np. z tuby po paście do zębów, kładziemy na miękką filcową lub wojłkową albo pilśniową podkładkę i nanosimy na nią kontur zaprojektowanej formy zdobniczej (wzoru), który z odwrotnej strony wyjdzie jako wypukły.

Po wytłoczeniu w blasze konturu wzoru, przenosimy ją na twarde podłoże: podkładkę metalową, drewnianą lub szklaną, i wyprostowujemy w niej powierzchnię pozostawiając tylko wypukły rysunek.

Następnie znowu przenosimy blachę na miękką podkładkę i tym samym ryłcem oprowadzamy wypukły rysunek (podkreślamy go), po czym drugim końcem patyczka wytłaczamy miejsca wypukłe i wyrównujemy miejsca tworzące tło.

Dla wywołania kontrastu tło można „posiekać” delikatnymi liniami lub pokropkować tępym gwoździem. Dla utrwalenia otrzymanej kompozycji należy stronę wewnętrzną blachy wypełnić roztopioną stearyną, która szybko zastyga i tworzy dość twardą powłokę.

Abym poprawnie komponować, czyli tworzyć coś nowego, należy wiedzieć, jakie zadanie ma spełnić dana kompozycja, i zastanowić się, jakich użyć elementów do komponowania, aby tworzyły harmonijną całość i spełniły swój cel.

Kompozycja zaś spełni swój cel wówczas, gdy zwróci na siebie uwagę i wywoła pewne wrażenie estetyczne. Elementy użyte do naszych kompozycji muszą być odpowiednio dobrane i ułożone. Możemy np. tworzyć kotyliony na zasadzie kontrastu, zestawiając białe elementy na czarnym tle, zielone na czerwonym; elementy wydłużone i okrągłe, duże i małe, jasne i ciemne, gładkie i szorstkie, błyszczące i matowe, miękkie i twarde, płaskie i wypukłe, dalekie i bliskie, proste i łamane itp.

Dobra kompozycja wystąpi wówczas, gdy nie można będzie niczego do niej dodać ani niczego ująć. Dobrą kompozycję kotylionów osiągniemy także, gdy trafnie oddamy w nich właściwości tworzywa, gdy wykonamy je czysto i starannie. Zamieszczone na zdjęciach modele kotylionów nie są przeznaczone do kopiowania, lecz wskazują tylko i wyłącznie drogę, po której powinna kroczyć myśl plastyczna młodego technika. W jej wyniku, zaleźnie od osobistych zdolności, wysiłków, i pracy, powstaną samodzielne, ciekawe i oryginalne pomysły kompozycyjne urozmaicające niejedną zabawę, jakiej jeszcze nie było, i przynoszące jej twórcom wiele zadowolenia osobistego. Kończąc, życzę wszystkim organizatorom zabaw jak najlepszych rozwiązań plastycznych, dużo przeżyć artystycznych i dobrej zabawy!

Michał Rosolak